

Navodila za zdravstvene delavce

Koronavirusna bolezen 19 (COVID-19)

Kaj je COVID-19?

V Vuhanu na Kitajskem so v decembru 2019 zaznali več primerov pljučnic. Pri bolnikih so izključili številne običajne povzročitelje pljučnic oz.

respiratornih okužb in potrdili okužbo z novim koronavirusom (SARS-CoV-2).

Kakšni so znaki bolezni?

Bolezen se kaže z vročino, kašljem in oteženim dihanjem.

Pri bolnikih z **vročino, kašljem, težjim dihanjem** in epidemiološkim podatkom, da so znotraj **14 dni pred pojavom simptomov in znakov bolezni bivali/potovali na Kitajskem** (vključno s Hongkongom in Macaom; posebno, če so bili v provinci Hubei, mestu Vuhan), **v Južni Koreji, Iranu ali v italijanskih provincah Lombardija, Veneto, Piedmont ali Emilia Romagna** je potrebno posumiti na možnost okužbe z novim koronavirusom (SARS-CoV-2).

Ukrepi:

- Bolnike prosite, da si nadenejo **kirurško masko** takoj, ko posumite na možnost okužbe s SARS-CoV-2.
- Pregled naj opravijo v **izolacijskem prostoru**, ločeno od ostalih bolnikov. Zdravstveni delavci, ki vstopajo v izolacijski prostor, mora upoštevati navodila za preprečevanje prenosa okužbe in nositi osebno varovalno opremo v skladu s priporočili.
- Pri obravnavi bolnika upoštevamo standardno, kapljično in kontaktno izolacijo; pri odvzemu kužnin, izvajanju postopkov, pri katerih nastaja aerosol (npr. intubacija, oživljanje), ali obravnavi bolnika v bolnišnici tudi aerogeno izolacijo.

- Nemudoma je potrebno obvestiti epidemiologa območne enote NIJZ, ki bo v pomoč pri presoji o utemeljenosti suma na okužbo s **SARS-CoV-2**, pridobil bo dodatne podatke in podatke o bolnikovih kontaktih.
- Bolnikom, sumljivim na okužbo s SARS-CoV-2, se odvzamejo **kužnine za potrditev, izključitev okužbe: bris nosno-žrelnega prostora, bris žrela, sputum ali BAL**. Ob odvzemu vzorca je potrebno uporabljati osebno varovalno opremo v skladu s priporočili.
- Diagnostika se izvaja na **Inštitutu za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete v Ljubljani in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano** (NLZOH-Oddelek za medicinsko mikrobiologijo Maribor in Laboratorij za javnozdravstveno virologijo Ljubljana). V Sloveniji se samoplačniško testiranje ne izvaja.
- Svetujemo, da se **izključuje/potrjuje ostale običajne povzročitelje pljučnice** (bakterijske povzročitelje, povzročitelje atipičnih pljučnic, predvsem legionelo) in virusne povzročitelje pljučnic (viruse influence, adenoviruse, RSV, virus parainfluence itd.), ker obstaja možnost hkratnih okužb.

Obravnava bolnika naj poteka v skladu z dobro klinično prakso – odločitev o hospitalizaciji sloni na kriterijih, ki se upoštevajo pri bolnikih s pljučnico. Zdravljenje poteka po presoji lečečega zdravnika.